

ปัญหาการละเมิดสิทธิของแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ประสบปัญหาจากการที่มีผู้ลักลอบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ผู้ลักลอบหนีเข้าเมืองที่ผิดกฎหมายส่วนใหญ่ เข้ามาเป็นผู้ใช้แรงงานที่มาจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น พม่า ลาว กัมพูชา เนื่องจากความแตกต่างของสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงความมั่นคงปลอดภัยทางการเมือง จึงเป็นปัจจัยดึงดูดให้เกิดการย้ายถิ่นฐาน และลักลอบหลบหนีเข้าเมืองของประชากรเพื่อมาหางานทำในประเทศไทย ซึ่งสามารถกระทำได้ง่ายเนื่องจากประเทศเพื่อนบ้านมีพื้นที่อาณาเขตติดต่อกับประเทศไทยมีระยะทางยาวไกล

ประเทศไทยมีความต้องการแรงงานที่จะเข้ามาทำงาน โดยเฉพาะแรงงานในสายการผลิตจำนวนมาก เพื่อนำไปทำงานในธุรกิจประเภทต่าง ๆ เช่น กิจการด้านประมง การก่อสร้าง เกษตรกรรม และโรงงานอุตสาหกรรมทั่วไป

จากกรณีศึกษา ปัญหาที่ถูกเผยแพร่เป็นข่าวของแรงงานข้ามชาติ ที่เราพบเห็น ตามสื่อต่างๆ แม้กระทั่งเวทีวิชาการที่ออกมาแสดงจุดยืนในการแก้ไขปัญหาแรงงานข้ามชาตินั้น ต่างแสดงให้เห็นถึงการละเมิดสิทธิแรงงาน การเอาเปรียบของนายจ้างที่เห็นได้อย่างชัดเจน ดังนี้

คือ การเข้ามาของแรงงานข้ามชาติ เพื่อมาแสวงหาอาชีพ จะต้องพบกับกระบวนการขอพิสูจน์สัญชาติที่บางครั้ง แรงงานข้ามชาติมีนายหน้าติดต่อสถานที่ทำงานให้แล้วโดยแรงงานข้ามชาติ จะต้องให้นายหน้าหรือผู้ประกอบการของตนเองเป็นผู้ดำเนินการให้ในเรื่องเอกสาร แต่สิ่งที่แรงงานข้ามชาติประสบปัญหา คือ อัตราค่าใช้จ่ายในการขอพิสูจน์สัญชาติ รวมถึงการขอใบอนุญาตและเอกสารต่าง ๆ โดยให้นายจ้างออกค่าใช้จ่ายให้ก่อน เมื่อเรามองดูแล้ว เหมือนจะเป็นแนวทางที่ดีในการช่วยเหลือแรงงาน แต่ในทางตรงกันข้าม นายจ้างกลับคิดดอกเบี้ยจากเงินที่ออกค่าใช้จ่ายให้กับแรงงาน และยังมีกรณีการยึดใบอนุญาตไว้ที่นายจ้าง เพื่อไม่ให้แรงงานข้ามชาติย้ายไปทำงานในสถานที่ที่ดีกว่า แต่ก็มีผู้ประกอบการหรือนายจ้างบางราย ที่ดำเนินการตรงไปตรงมาและให้ความยุติธรรมกับแรงงานข้ามชาติ

จากประเด็นปัญหาการละเมิดสิทธิแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย ที่ได้กล่าวมาข้างต้น เป็นปัญหาที่แรงงานต้องประสบพบเจอ ไม่ว่าจะมีการออกกฎหมายคุ้มครอง การเข้ากำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ หรือภาคีที่เกี่ยวข้อง แต่ถ้าผู้ประกอบการยังไม่ปรับเปลี่ยนแนวคิดของการเอารัดเอาเปรียบเพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากการละเมิดสิทธิของแรงงานข้ามชาติ ปัญหาแรงงานข้ามชาติก็จะยังคงพบเจออยู่ต่อไป

ที่มา : ภาพการอบรมให้ความรู้เรื่องสิทธิแรงงานขั้นพื้นฐานชาวเมียนมา ของมูลนิธิเครือข่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงาน LPN (พ.ศ.๒๕๖๑)

พื้นที่ ตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

แนวคิดและข้อเสนอแนะ

เราควรสร้างกฎระเบียบหรือบรรทัดฐานทางสังคมเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันของมนุษย์ที่ควรมีสิทธิ เสรีภาพเท่าเทียมกัน และเห็นว่าทุกคนล้วนมีส่วนสำคัญที่เป็นองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศให้ดีขึ้นอย่างมั่นคงและยั่งยืน การแก้ไขปัญหาแรงงานข้ามชาติจากการถูกละเมิดสิทธิ จะสามารถยุติปัญหาที่กล่าวมาได้นั้น ควรจะได้รับความร่วมมือกันทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งผู้ประกอบการที่นำแรงงานข้ามชาติเข้ามาประกอบกิจการทางธุรกิจ โดยการออกนโยบายการ เช่น การจดทะเบียนได้ตลอดทั้งปีเพื่อรองรับการเข้ามาของแรงงานตามความต้องการแรงงานในตลาดเข้าสู่ระบบเพื่อให้เกิดกระบวนการติดตามแรงงานข้ามชาติ และดูแลสิทธิของแรงงานข้ามชาติได้อย่างทั่วถึง ต้องมีมาตรการทางสังคม และกฎหมายเพื่อให้เป็นข้อยึดถือปฏิบัติของผู้ประกอบการและแรงงานข้ามชาติ เพื่อให้เข้าถึงกระบวนการคุ้มครองสิทธิของหน่วยงานภาครัฐ พร้อมทั้งได้รับความยุติธรรมของความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน

<https://www.labour.go.th>

แหล่งที่มา : พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

ลงชื่อ.....เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจ

(ชัยรัตน์ ราชปักษี)